

[Ragnhild Andersen.]

finansminister, som jo allerede under værelselovens behandling i februar 1948 gjorde sig til talsmand for en huslejeforhøjelse, i dag ikke vil have svært ved at rubricere en sådan foranstaltning under sine forbrugsbegrænsende indgreb. Og hvis det ærede medlem hr. Einer-Jensen spørger en tidligere finansminister, kan han på sp. 972 i fortrykket få at vide, hvilket økonomisk perspektiv det ærede medlem hr. H. C. Hansen har; det lyder således:

„Det store spørgsmål, man stiller sig selv, og som befolkningen må stille, er dette: Er foranstaltningerne tilstrækkelige overfor vanskelighederne, og når man til ondets rod?“

Det var det store skatteforlig, som det ærede medlem hr. H. C. Hansen udtalte sig således om for en halv snes dage siden. Det, der bekymrer de herrer på den side, er altså ikke, om befolkningen kan bære de byrder, rigsdagen har vedtaget, men om beløbet er stort nok. På den baggrund skal det nok vise sig, at man vil finde huslejeforhøjelsen som et tjenligt instrument, hvormed der kan hentes endnu flere penge op af lommerne på småårsfolk. Inden mange dage vil vi opleve, at den højtærede indenrigs- og boligminister fremsætter forslag om at forlænge huslejelovgivningen uændret i 3 måneder. Herefter vil sagen være således tilrettelagt, at januarpristallets højde, som har indflydelse på arbejders- og tjenstemandslønningernes fastsættelse i henholdsvis marts og april, vil være en overstået ting, når rigsdagen i løbet af februar og marts vil prøve at gennemtvinge huslejeforhøjelsen. Det skal nok endnu en gang bekræfte sig, at der kun er een hindring for disse planer, og det er, at befolkningen påny tager sagen i sin egen hånd og retter sine protester mod den rigsdag, der omgås med sådanne hensigter. Jeg behøver blot at minde om den protestkampagne, som i foråret iværksattes af vor største lejerorganisation, De samvirkende Lejerforeninger, og som i løbet af ca. to uger medførte, at henvend 500 organisationer, repræsenterende mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ million medlemmer, bestormede det nedsatte folketingsudvalg med advarsler mod huslejeforhøjelse. Der var tale om fagforeninger, lejerforeninger, fællesorganisationer, vælgerforeninger, ja, endog social-

demokratiske vælgerforeninger, som indså, at rigsdagen trængte til at blive belært om huslejeforhøjelsens mangel på berettigelse. Også den store københavnske fællesorganisation, for hvilken medlem af det andet høje ting, hr. Bjørklund er formand, vedtog på sit årsmøde den 18. april i år en protest mod at gennemføre lejeforhøjelsen, og da fællesorganisationen skulle agitere for tilslutning til 1. maj demonstrationen, udsendte den sin protestresolution til medlemmerne. Modstanden mod huslejeforhøjelsen var det blikfang, hvorunder de københavnske arbejdere skulle samles under de socialdemokratiske faner på Fælleden den 1. maj. Jeg udtaler min tilfredshed med denne indsats fra den københavnske fællesorganisations side, og jeg anbefaler, at man følger spørgsmålet op. Der er god brug for en fornyet indsats netop nu.

Men hvad var baggrunden for de mange organisationers og for befolkningens protest i foråret? Det var den, at befolkningen sagde nej til planer om lejeforhøjelse, der vil betyde omkring 100 mill. kr. i grundejernes lommer. Befolkningen sagde nej til planerne om at lægge en skat på alle landets 700 000 førkrigslejligheder og sagde nej til at skulle være syndebug for regeringens og rigsdagens forsømmelser gennem årene på dette område. Og hvorfor gjorde befolkningen det? Befolkningen sagde nej, fordi grundejernes krav om huslejeforhøjelse er urimeligt og udokumenteret, fordi resultatet af en foretagen undersøgelse af 67 større ejendomsselskabers driftsregnskaber for årene 1938—47 viser, at disse ejendomme i dette tiår gennemsnitlig gav ejerne et årligt udbytte på 8,5 pct. Befolkningen sagde nej, fordi det ved en senere undersøgelse, som boligministeriet lod foretage i efteråret 1949, viste sig, at der i 1948 indtrådte et fald i grundejernes driftsudgifter, således at de har kunnet forøge deres udbytte i forhold til året forud. Befolkningen sagde nej, fordi det på grundlag af statstidendes oplysninger om ejendomssalg har kunnet dokumenteres, at der siden 1939 er sket en sådan forøgelse af ejendommenes salgsværdi, at grundejerne har kunnet forøge deres kapital i ejendommene med gennemsnitlig 67 pct., og at ejendommene stadig købes til stigende priser, der ligger væsentligt over ejendom-